

STŘEDNÍ ŠKOLA ŽELEZNIČNÍ,
TECHNICKÁ A SLUŽEB,
ŠUMPERK

Preventivní program školy 2017/2018

Ing. Michal Vojtek
školní metodik prevence

Mgr. Irena Jonová
ředitelka SŠŽTS Šumperk

V Šumperku 1. 9. 2017

Obsah:

1. Definice primární prevence
2. Charakteristika školy
3. Analýza situace
4. Cíle preventivního programu
 - 4.1. Dlouhodobé cíle
 - 4.2. Konkrétní cíle
5. Formy a metody k dosažení cílů
6. Hodnocení přestupků
7. Závěr
8. Přílohy
 - 8.1. Přehled témat primární prevence ve výuce
 - 8.2. Aktivity pro žáky, rodiče, učitele
 - 8.3. Vnitřní informační zdroje, vnější informační zdroje, kontakty na organizace

Preventivní program školy

1. Definice pojmu primární prevence a rizikového chování

Prevence – znamená soustavu opatření, která mají předcházet nějakému nežádoucímu jevu, například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálním konfliktům, násilí a podobně.

Primární prevence – základním principem strategie prevence rizikového chování u mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Cílem primární prevence je zabránit výskytu rizikového chování, nebo co nejvíce omezit škody působené jeho výskytem mezi žáky.

Mezi rizikové chování patří:

- agrese, šikana, kyberšikana, násilí, extremismus, rasismus, intolerance
- záškoláctví
- závislostní chování (kouření, alkoholismus, drogy, gambling)
- rizikové chování v dopravě
- poruchy příjmu potravy
- rizikové sexuální chování
- domácí násilí, týrání, zneužívání
- kriminální chování

2. Charakteristika školy

Na SŠ Železniční, Technické a Služeb, Šumperk se v letošním školním roce vyučují tyto učební a studijní obory:

- **učební obory:** (Truhlář, Tesař, Prodavač, Kadeřnice, Obráběč kovů, Operátor skladování, Strojní mechanik, Mechanik opravář kolejových vozidel, Elektrikář - silnoproud, Instalatér, Zedník, Zednické práce, Klempíř)
- **čtyřleté studijní obory:** (Nábytkářská a dřevařská výroba, Obchodník, Stavebnictví, Mechanik strojů a zařízení, Strojírenství – obsluha CNC strojů)
- **nástavbové studium dvouleté denní ukončené maturitní zkouškou** (Podnikání)

Teoretická výuka se vyučuje ve dvou budovách a praxe probíhají v jednotlivých střediscích, popř. u smluvních partnerů.

Školu navštěvují i děti cizích státních příslušníků a etnik.

Mimo běžných učeben jsou v budovách školy učebny odborné, učebny výpočetní techniky, učebny fyziky, chemie, jazykové ... Dále je v provozu také školní jídelna s vlastní kuchyní, kde je možno si vybrat ze tří jídel.

3. Analýza situace

V minulém roce jsme se setkali na naší škole s těmito typy rizikového chování:

- Několik případů počínající šikany, které se podařilo vyřešit bez pomoci jiných institucí díky včasnému odhalení
- kyberšikana
- vulgární vyjadřování
- záškoláctví
- vandalismus
- krádeže
- kouření
- předávkování se medikamentem, šetřeno PČR.

Tyto „přestupky“ podle stupně závažnosti řešili třídní učitelé ve spolupráci s rodiči, výchovným poradcem, vedením školy, školním metodikem prevence a s dalšími odborníky.

Základním dokumentem týkajícím se prevence rizikového chování žáků ve školách a školských zařízeních je Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 vydané MŠMT.

Předcházení rizikovému chování na škole slouží začlenění PPŠ do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy, zapracování do školního řádu.

4. Cíle preventivního programu

preventivně působit, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže.

4.1. Dlouhodobé cíle

- usilovat o vzájemnou spolupráci mezi rodinou a školou
- preventivně působit v oblasti rizikových forem chování
- k prevenci rizikového chování využívat různé příležitosti, formy a metody (třídnické hodiny, besedy, přednášky, filmová a divadelní představení, návštěvy soudních jednání...)
- nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit
- žáci mohou využívat služeb školského poradenského pracoviště, které sestává ze školního speciálního pedagoga, výchovné poradkyně, školního metodika prevence a školního kariérového poradce
- žáci mohou využívat schránky důvěry
- získávání informací z nástěnky školního metodika prevence, výchovné poradkyně, školního speciálního pedagoga a školního kariérového poradce
- využívat konzultační hodiny školního speciálního pedagoga, výchovné poradkyně, metodika prevence a školního kariérového poradce, které mají uvedeny na nástěnce a na dveřích svých kabinetů
- konzultace jsou možné i v jinou dobu dle předchozí dohody
- získávat zpětnou vazbu o klimatu ve třídách prostřednictvím třídních učitelů

- podpora rozvoje samostatnosti a odpovědnosti v rozhodování žáka
- působit systematicky proti projevům šikany, rasové nesnášenlivosti a vandalismu,
- podporovat právo žáka na vlastní názor a životní styl, který však neodporuje zásadám slušnosti, občanského soužití a zdravého životního stylu
- v letošním školním roce uspořádáme adaptační kurz pro 1. ročníky studijních oborů za účasti třídních učitelů, ŠMP, ŠSP (ŠMP a ŠSP zajistí kompletní program)
- pro 1. ročníky učebních oborů budou mimo třídnické záležitosti na začátku roku zařazeny také besedy a exkurze
- působit osvětově v oblasti sociálně-patologických jevů
- zvyšovat sociální kompetence žáků, rozvíjet dovednosti zakotvené v ŠVP
- zlepšovat komunikační dovednosti, sebeovládání a nenásilné zvládnání konfliktů
- podporovat výchovu ke zdravému životnímu stylu

4.2. Konkrétní cíle

- předcházet různým formám a projevům šikany
- zajistit dohled nad bezpečností žáků o přestávkách
- plnohodnotně využívat třídnické hodiny
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a morální postoje ve společnosti
- upevňovat spolupráci a komunikaci s rodiči
- předcházet záškoláctví
- upozorňovat na zdravotní rizika a právní důsledky spojené s užíváním návykových látek
- upozorňovat na právní důsledky při nedodržování zákonů
- upozorňovat na zdravotní rizika spojená s rizikovým sexuálním chováním
- poučit žáky o možnostech řešení domácího násilí... (linky důvěry..)
- podporovat zdravé sebevědomí žáků
- vést žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem a zdravému životnímu stylu
- naučit žáky pracovat s informacemi a bezpečnému užívání internetu (zejména soc. sítí)
- předcházet negativním vlivům médií a reklamy
- upozorňovat na důsledky nedodržování a porušování bezpečnostních pravidel v dopravě, předcházení úrazů
- upozorňovat na negativní působení sekt

5. Formy a metody k dosažení cílů

V průběhu roku se předpokládá dobrá spolupráce třídních učitelů a ostatních vyučujících, kterých se primární prevence nejvíce týká se školním poradenským pracovištěm. Toto se týká i všech nepedagogických pracovníků školy.

Pravidelné schůzky s vyučujícími – předat jim informace ohledně besed, přednášek, exkurzí, které budou probíhat na škole v rámci jednotlivých tříd. Čerpat náměty od učitelů na přednášky pro žáky i učitele. Zpětná vazba od třídních učitelů, jaké mají ve třídách problémy, s čím by potřebovali pomoci.

V rámci výuky jsou využívány různé metody – samostatná práce, diskuze, skupinová práce, promítání, výklad, práce na projektorech, prezentace, rozhovor, soutěže, hry, práce s literaturou, tiskem atd.

V jednotlivých třídách jsou vybraná témata primární prevence doplněna besedami, přednáškami a projekty s odborníky na danou tematiku dle možností těchto organizací.

Vyučující ve svých předmětech využívají vhodných témat k propagaci zdravého životního stylu. Viz příloha č. 1 – Primární prevence ve výuce.

Dostatečnou nabídkou různých vhodně zaměřených volnočasových aktivit učíme žáky vhodně a účelně využívat volný čas. Ať už to jsou kroužky organizované školou nebo jinými organizacemi.

Třídnické hodiny využívají učitelé k řešení problémů, upevňování pozitivních vztahů ve třídě, působení na jejich osobnost.

Seznamovací kurzy na začátku 1. ročníku

Vhodnými aktivitami posilujeme pozitivní vztahy mezi žáky naší školy i mezi žáky a učiteli (školní výlety, sportovně-turistické dny, sportovní den, seznamovací kurzy, exkurze). Viz příloha č. 3 – Aktivity pro žáky, rodiče, učitele.

Rodiče mají možnost individuální konzultace s třídním učitelem, vedením školy, školním speciálním pedagogem, výchovnou poradkyní, školním metodikem prevence a školním kariérovým poradcem

Samozřejmostí je spolupráce s rodiči při řešení problémových situací.

Schránka důvěry slouží ke zlepšení komunikace ve škole, mapování situace ve škole a k odhalení nežádoucích jevů, na které se žáci ostýchají zeptat – upozornit osobně.

Školní metodik prevence: Ing. Michal Vojtek

Kancelář č. 227 – Gen. Krátkého 30, Kancelář č. 506 – Bulharská 8

tel.: 583 320 107, +420 775 436 134

e-mail: vojtek@sszts.cz

KONZULTAČNÍ HODINY

Sudý týden:

čt 11:30 – 13:30 Gen. Krátkého

st 8:00 – 10:35 Bulharská

Lichý týden:

čt 8:00 – 10:35 Bulharská

pá 10:40 – 12:15 Gen. Krátkého

Rodiče a učitelé: kdykoliv po domluvě předem

Konzultační hodiny metodika prevence jsou také vyvěšeny spolu s ostatními informacemi na nástěnce ŠMP u hlavního vchodu vlevo.

Školní rok 2017 / 2018

Adaptační kurz pro 1. ročníky

Lyžařský kurz pro 1. ročníky

Vodácký kurz pro 2. a 3. ročníky

Sportovní akce

Akce s environmentální tematikou

Spolupráce s Policií ČR oddělení prevence, PPP a jinými organizacemi – přednášky: „Kyberšikana“, „Kriminalita mládeže“, „Drogy“...

6. Hodnocení přestupků

Školní řád zakazuje užívání a distribuci drog, alkoholu, kouření. Se školním řádem a sankcemi za jeho porušení jsou žáci i rodiče seznámeni. Školní řád je zveřejněn na webových stránkách školy a dále je vyvěšen na nástěnkách ve třídách i na chodbách školy.

Pokud žák poruší v těchto případech školní řád, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

- individuální rozhovor se žákem, následné řešení s rodiči, popř. doporučení k odborníkům
- v případě nezájmu rodičů uvědomění odboru sociální péče
- v případě dealerství oznámení věci na Policii ČR

7. Závěr

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání po celou dobu školní docházky. Vzhledem k efektivnosti programu je velmi důležitá spolupráce celého pedagogického sboru, žáků, rodičů a dalších odborníků. Velmi důležité je poskytování informací v oblasti prevence rizikového chování a zároveň se zaměřit na oblasti zdravého životního stylu.

S preventivním programem školy jsou seznámeni všichni vyučující. Žáci i rodiče budou s tímto programem seznámeni prostřednictvím třídních učitelů a program bude zpřístupněn na webových stránkách.

8. Přílohy

8.1. Příloha č. 1

Přehled témat primární prevence ve výuce

Vhodně začlenit do výuky jednotlivých předmětů zejména tato téma:

Alkoholismus, zdravý životní styl, poruchy příjmu potravy, zásady první pomoci, tabakismus, šikana, využití volného času, mezilidské vztahy, rizikové sexuální chování, pohlavní choroby, xenofobie, agrese, antisemitismus, rasismus, kriminalita mládeže, sekty, drogová závislost, mediální výchova, vztahy mezi pohlavími, mezilidské vztahy, bezpečnost práce, hygiena, sebeovládání, likvidace nebezpečných odpadů, ekologie...

Přehled akcí primární prevence v rámci školy

Školní výlety

Maturitní ples

Exkurze, přednášky a besedy (Kyberšikana, Kriminalita mládeže, Extrémismus, Drogy...)

Odborná praxe studentů

Odborná praxe žáků učebních oborů

Charitativní sbírky – Světluška...

Soutěže v odborných dovednostech

Sportovní soutěže – atletika, fotbal, košíková, odbíjená, florbal

Návštěva soudních přeličení

Přednášky z PPP, Sociální správy, úřadu práce...

8.2. Příloha č. 2

Aktivity pro žáky:

Zájmové kroužky organizované školou

Poskytnutí první pomoci (proškolení)

Spolupráce s Policií ČR

Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou

Spolupráce s SVP Dobrá Vyhlídka

Charitativní sbírka „Světluška“, popř. jiné

Dny otevřených dveří

Den Země

Filmová představení

Besedy a exkurze dle nabídky různých organizací

Exkurze dle zaměření jednotlivých oborů

Prezentace žáků na různých soutěžích

Školní výlety, sportovně-turistické kurzy

Sportovní den školy

Sportovní turnaje

Nástěnka primární prevence

Poradenská činnost (školní speciální pedagog, výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy, školní kariérový poradce)

Dárcovství krve

Přednáška pro začínající řidiče

Návštěva HZS Šumperk

Přednáška R. Banga

Adaptační kurzy pro 1. ročníky

Vodácké, lyžařské a cyklo pobyty

Aktivity pro rodiče:

Rodiče jsou informováni o realizaci programu prostřednictvím třídních schůzek a webových stránek školy.

Rodiče mají možnost individuálních konzultací s třídním učitelem a školním poradenským pracovištěm.

Spolupracujeme s rodiči při řešení problémových situací.

Poskytujeme rodičům kontakty na organizace zabývající se prevencí.

Členem Školské rady jsou zástupci z řad rodičů a podílejí se tak na činnosti školy.

Aktivita pro učitele:

Vzdělávací semináře pro pedagogy.

Porady pedagogů (metodik prevence informuje o aktualitách v oblasti prevence, o plánovaných akcích na škole, zpětná vazba od vyučujících o situaci ve třídách).

Spolupráce mezi školním poradenským pracovištěm a učiteli.

8.3. Příloha č. 3

Vnitřní informační zdroje

V. Jirásková – Multikulturní výchova

T. Šišková – menšiny a migranti v České republice

DVD – Štěstí přeje připraveným, Rady začínajícím milencům, Pravda o drogách

VHS – Drogová problematika, sexuální výchova

VHS – Ochrana člověka za mimořádných situací

Vnější informační zdroje

www.drogy.cz

www.odrogach.cz

www.sikana.cz

www.sikana.org

www.e-bezpeci.cz

www.anabell.cz

www.linkabezpeci.cz

www.seznamsebezpecne.cz

www.ochranaobyvatel.cz

Důležitá kontaktní místa pro zajištění pomoci

- Záchraná zdravotnická služba Šumperk, tel. 155
- Policie ČR Šumperk, tel. 158 nebo 974 779 111
- Městská policie Šumperk, tel. 156
- Pedagogicko-psychologická poradna Šumperk, Husitská 12, tel. 583 215 279, protidrog. koordinátor
- Středisko výchovné péče Dobrá Vyhlídka, Vyhlídka 1 Šumperk. www.dobravyhlicka.cz
- Krajský úřad Olomouc – kraj. protidrog. Koordinátor. www.kr-olomoucky.cz
- Referát sociálních věcí Městského úřadu Šumperk, M. R. Štefánika, tel. 583 212 693
- tzv. Nízkoprahové kluby v Šumperku
- AT poradna - MUDr. Gronychová, Lékařský dům Šumperk, tel. 583 215 151
- Dětská a dorost. psychiatrie - MUDr. Štěpánová, Šmeralova 2, Šumperk, tel. 583 216 758
- Poradna pro závislosti - MUDr. Kunčar, Školská 13, Zábřeh, tel. 583 411 599 nebo Nádražní 35, Mohelnice, tel. 583 584 216
- Rodinná poradna Šumperk
- Bílý kruh bezpečí Olomouc, Na vozovce 26, tel. 585 416 533
- Linka důvěry 585 414 600
- Národní linka prevence AIDS 060 644 444 aj.